

Asia: VN/740/2024

Lausuntopyyntö Pelastussuunnitelma-yleisohjeesta

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

LVM pitää ohjetta hyödyllisenä ja se voi yhtenäistää pelastussuunnitelmiin liittyviä käytänteitä. Ohje vaikuttaa helppolukuiselta ja johdonmukaiselta.

Pelastussuunnitelma -yleisohjeen sisältö

Voitte kirjoittaa huomionne pelastussuunnitelma yleisohjeen luonnoksesta alla olevaan kenttään.

Yleisohjeen kohdassa 2.4 todetaan, että ”ei ole suositeltavaa” julkaista pelastussuunnitelmaa vapaasti esim. tietoverkossa sen tietosisällön väärinkäytösriskin vuoksi. LVM esittää, että ko. kohta olisi muotoiltu nykyistä tiukemmin. Vertailun vuoksi sivulla 32 todetaan, että pelastussuunnitelmaa ei voi kaikilta osin käsitellä tai jakaa julkisena asiakirjana, jos se sisältää yksityiskohtaisia tietoja turvallisuusjärjestelyistä, henkilötietoja tai muuta arkaluonteista materiaalia.

Julkaisun suhteen on huomioitava myös, että kohteen rakennus- ja saneerausvaiheen lupamenettelyn yhteydessä viranomaiselle luovutetaan kuvia ja suunnittelumateriaalia. Näistä lähtökohtaisesti julkisista dokumenteista voi ilmetä kohteen vahingoittamisen kannalta hyödyllisiä tietoja (valvonta-, hälytys-, paloilmoitin-, savunpoisto- ja sammutusjärjestelmien sekä turva- ja merkkivalojärjestelmien suunnittelu- ja toteutuskuvat. Myös pohjakuvista voi ilmetä turvallisuuteen liittyviä asioita. Käytännössä lupadokumentaatiossa voi siten olla samaa tai jopa tarkempaa asiasisältöä kuin pelastussuunnitelmissa. Julkiset asiakirjat saa viranomaiselta pyytämällä, usein jopa helposti sähköisen asioinnin kautta. Jotta SM:n ohjeessa mainittua riskiä hallittaisiin kokonaisvaltaisemmin, voisi ohjeen lukijaa ohjata kiinnittämään huomioita myös em. asiaan ja esittää lupaviranomaiselle dokumentaation salassapitoa.

Yleisohjeen kohdassa 3.7 käsitellään kohteen suojautumista aseellista uhkaa vastaan, mutta uhkaa käsitellään vain kohteeseen tai sen ympäristöön kohdistetun ilmaiskun tai CBRN-aseiden käytön varalta poikkeusoloissa. Ohjeessa ei käsitellä tilannetta, jossa kohteeseen kohdistuu esim.

terroristisessa tarkoituksessa toteutettua aseellista toimintaa. Kuitenkin oppilaitoksissa ja julkisissa kiinteistöissä on varauduttu myös näihin riskeihin. Terrori-iskun torjuntaan käytetyt keinot voivat olla osittain ristiriidassa pelastussuunnittelun ajatukseen vapaasta liikkumisesta rakennuksesta ulospäin ja eri rakennusosiin.

Ohjeessa ei käsitellä kohteeseen nimetyn suojeleorganisaation toimintaa. Ajatus kiinteästä suojelehenkilöstöstä sopii nykyiseen työskentelymalliin varsin huonosti etätöiden ja valtion toimitilakonseptin vuoksi. Suositeltavaa on, että tähän etsittäisiin uusia tapoja. Joissakin organisaatioissa tämä on toteutettu kollektiivisena suojelevalvojaroolina. Toimintamalli ja välineet opastetaan tällaisissa organisaatioissa henkilöstölle perehdytysvaiheessa pakollisilla turvallisuuskävelyillä. Suojeleorganisaation nimeäminen on haasteellista myös esimerkiksi ICT-laitetiloissa ja konesaleissa, joissa ei ole vakituista henkilöstöä.

Nygård Mikko

Liikenne- ja viestintäministeriö - Konserniosasto/henkilöstö- ja talousyksikkö